

RBU
Riksförbundet för Rörelsehindrade
Barn och Ungdomar

YTTRANDE
2009-10-01

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss – Den nya skollagen (Ds 2009:25)

Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU) är en organisation som främst inriktar sig på barn- och familjefrågor. Förbundets medlemmar är barn och ungdomar med funktionsnedsättning och deras familjer. Förbundet har ca 12 000 medlemmar.

Förbundet, som grundades 1955, företräder familjer med barn och unga med adhd, cerebral pares (cp), flerfunktionshinder, kortväxthet, medfödd benskörhet (osteogenesis imperfecta, oi), muskelsjukdomar, plexus brachialis, Prader-Willis syndrom, ryggmärgsbråck och hydrocefalus.

RBU:s synpunkter på förslaget

RBU är inte inbjudet som remissinstans, men vill lämna följande yttrande över skollagsberedningens betänkande. RBU:s yttrande fokuserar på några delar av förslaget som är av särskild betydelse för barn med rörelsehinder.

Barnets bästa

RBU välkomnar att förslaget innehåller en bestämmelse (1 kap 8 §) om att barnets bästa ska vara utgångspunkt för all utbildning och verksamhet enligt skollagen.

Betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter

RBU är mycket kritiskt till att förslaget till ny skollag i ett flertal bestämmelser tar över begreppet ”organisatoriska eller ekonomiska svårigheter” från tidigare lagstiftning. En ny skollag vore ett utmärkt tillfälle att göra slut på en otidsenlig uppdelning av barn utifrån deras funktionsförmåga. RBU anser att denna skrivning bör lyftas ur förslaget.

RBU anser att man måste ha rätt att gå i en skola nära sitt hem även om man har en funktionsnedsättning. Idag, och med en kommande skollag enligt förslaget, kan kommunen neka elever med funktionsnedsättning detta. Vidare måste det fria skolvalet gälla lika för alla barn, oavsett funktionsförmåga.

Lokaler

I 2 kap 27 § finns en allmän skrivning om lokalers och utrustnings beskaffenhet. RBU anser att detta stadgande borde innehålla en uttrycklig bestämmelse om tillgänglighet. För att få tillstånd att bedriva skolverksamhet bör ett grundläggande krav vara att man har lokaler som inte utestänger elever, lärare, föräldrar eller besökare med rörelsehinder.

Grundsärskolan

I 6 kap 5 § finns en reglering om vilka elever som kan tas emot i grundsärskolan, hur utredning ska ske samt vårdnadshavares rätt att välja skolform. RBU är kritiskt till begränsningen av vårdnadshavares rätt att välja skolform om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa. RBU ställer sig frågande till varför vårdnadshavare till elever med rätt till särskola skulle ha sämre förutsättningar att företräda sitt barns bästa och att det endast i denna paragraf skrivs in särskilt.

Skolskjuts

Av bestämmelsen i 9 kap 29 § 2 st framgår att elev inte har rätt till skolskjuts till annan skola än den som anvisas av kommunen om det inte kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska konsekvenser. Detta tycks vara en väsentligt svagare grund än de ”betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter” som är begreppet som används på flera andra ställen i förslaget. Organisatoriska eller ekonomiska konsekvenser kommer alltid att kunna påvisas när det handlar om skolskjuts till annan skola. Om detta är en riktig tolkning innebär det även fortsättningsvis en oacceptabel inskränkning av det fria skolvalet för elever med funktionsnedsättning. Motsvarande gäller enligt förslaget för elev som beviljas plats i annan kommun eller i en friskola (9 kap 36 §). I praktiken riskerar förslaget att helt enkelt omöjliggöra ett fritt skolval för elever med funktionsnedsättning. RBU kritiserar detta och ifrågasätter om ett sådant stadgande är i enlighet med barnkonventionens diskrimineringsförbud.

RBU anser vidare att även barn i förskola och förskoleklass ska kunna erbjudas skolskjuts.

Överklagande

Förslaget innehåller utökade möjligheter till överprövning av vissa beslut om särskilt stöd, åtgärdsprogram och skolskjuts. RBU anser att detta till övervägande del är positivt, även om vi kan se en viss risk för att huvudmän regelmässigt kan komma att skjuta ifrån sig ansvar till dess en överprövning skett. Vi kan observera sådana tendenser inom LSS-verksamhet och den vanmakt och förtvivlan som föräldrar till barn med funktionsnedsättning känner över att ständigt tvingas överklaga beslut är enorm.

För Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar

Agnetha Mbuyamba
Förbundsordförande

Henrik Petré
Förbundsjurist